

Insect van maart 2009, *Cimbex* sp., Knopwesp

Een lidgenoot van Entomologische Vereniging, Harry Groenink leverde een plaatje van een onbekende bastaardrups uit Zweden. Dit leek een goed item om er het insect van de maand van te maken. Bastaardrupsen zijn dus larven van

bladwespen, hebben in tegenstelling tot vlinderrupsen enkelvoudige ogen en slechts één (soms géén) achterlijfsegment zonder steunpoten. De grappige kopjes zijn altijd ingesnoerd tot een soort nekje. De volwassen wespen worden ook wel zaagwespen genoemd, naar de legboor van de vrouwtjes, waar een zaagstructuur aanwezig is voor het insnijden van planten. In deze wonden worden eieren afgezet. Het zijn de primitievere families van de Hymenoptera, vliesvleugeligen en worden

o.a. gekenmerkt door het ontbreken van een wespentaille. Het zijn over het algemeen herbivoren. Het groffe voedsel behoeft dus niet de wespentaille te passeren, wat problemen zou opleveren. De andere wespen, maar ook bijen en mieren zijn hierdoor altijd aangewezen op hoogwaardig astronautenvoedsel. Wel kan een wesp, voorzien van een wespentaille handig manoeuvreren met de angel of legboor.

De afgebeelde *Cimbex* rups kan lang over de ontwikkeling doen, een jaar tot anderhalf jaar wordt opgegeven. Soms blijft de pop gewoon een jaar in diapauze. Dit exemplaar is kennelijk op zoek naar een verpoppingsplaats in de bovenste bodemlaag. De larven leven van berken en andere loofbomen.

In onze collectie zijn de verzameldata van de *Cimbex* soorten dan ook nogal verspreid, hoewel het hoogtepunt in de eerste helft van mei ligt. Waarschijnlijk is het *Cimbex lutea* L. De vrouwtjes zijn uitstekende plooiwesp nabootsers. De

antennes van zowel vrouwtjes als mannetjes van deze familie *Cimbicidae* zijn knopvormig. Mannetjes zijn donker getekend en het soortonderscheid is tamelijk moeilijk. Het zijn grote opvallende wespen. O.a. door de korte levensperiode van de volwassen dieren worden ze niet algemeen waargenomen. De dichtheden zijn altijd laag en kennelijk kwamen de soorten in de eerste helft van de vorige eeuw meer voor.